

Sygn. akt: I C 231/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2021 roku

Sąd Rejonowy w Mrągowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Krzysztof Połomski
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Milena Urbanowicz-Wójcicka

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2021 roku w Mrągowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) A. Ś., M. Ś. sp. j. z siedzibą
w B.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda (...) A. Ś., M. Ś.
sp. j. z siedzibą w B. kwotę 1.510 zł (jeden tysiąc pięćset dziesięć złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od
dnia 27 grudnia 2019 roku do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.372,83 zł (dwa tysiące trzysta siedemdziesiąt dwa złote i
osiemdziesiąt trzy grosze) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do
dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 900 zł (dziewięćset złotych) tytułem kosztów zastępstwa
procesowego.

Sygn. akt **I C 231/20**

UZASADNIENIE

B. A. Ś. M. Ś. sp. j. z siedzibą w B. wystąpił
z przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W. powództwem o zasądzenie na jego rzecz kwoty 1.510 złotych wraz z odsetkami
ustawowymi za opóźnienie liczone od dnia 27 grudnia 2019 roku do dnia zapłaty. Nadto wniósł
o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm
przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie podał, że w dniu 26 listopada 2019 roku doszło do zdarzenia drogowego,
w wyniku którego uszkodzony został pojazd marki H.

o numerze rejestracyjnym (...) stanowiący własność K. B.. Sprawca zdarzenia posiadał obowiązkowe ubezpieczenie w
zakresie odpowiedzialności cywilnej

u pozwanego, który przeprowadził postępowanie likwidacyjne, w ramach którego uznał odpowiedzialność za szkodę co do zasady i wypłacił na rzecz poszkodowanego odszkodowanie w kwocie 5.689,92 złotych. Powód podniósł, że na podstawie umowy cesji

z dnia 11 grudnia 2019 roku nabył uprawnienie do dochodzenia odszkodowania

od pozwanego za szkodę z dnia 26 listopada 2019 roku. W ocenie powoda wypłacona dotychczas kwota odszkodowania jest zaniżona, gdyż w jej treści nie uwzględniono kosztów elementów jednorazowego montażu – folii izolacyjnej drzwi przednich i tylnych, dokonano potrącenia na materiale lakierniczym oraz częściach zamiennych, jak i przyjęto zaniżoną stawkę roboczogodzinową za prace blacharskie i lakiernicze.

W odpowiedzi na pozew (...) S.A. z siedzibą

w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu zakwestionował roszczenie dochodzone pozwem co do zasady, jak

i co do wysokości. Zarzucił brak legitymacji czynnej po stronie powodowej, wskazując,

że przedłożona umowa cesji nie zawiera causy, co czyni przedmiotową czynność prawną nieważną. Jednocześnie przyznał, że prowadził postępowanie likwidacyjne w związku

z powstałą szkodą i wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 3.513,14 złotych

po potrąceniu wymagalnych składek ubezpieczeniowych w kwocie 2.376,78 złotych, które

to świadczenie w jego ocenie w całości pokryło rzeczywiście powstałą w majątku poszkodowanego szkodę. Nadto

podniósł, że poszkodowany nie udokumentował poniesienia kosztów naprawy, a w szczególności tego, że koszty

te przewyższyły wypłaconą przez pozwanego kwotę odszkodowania, jak i nie kwestionował wyliczenia wysokości

przyznanego świadczenia. Podkreślił również, iż poszkodowany został poinformowany o możliwości dokonania

naprawy w warsztacie należącym do sieci naprawczej (...), które objęte

są gwarancją wykonawcy, z której to propozycji nie skorzystał.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 26 listopada 2019 roku doszło do zdarzenia komunikacyjnego, w wyniku którego uszkodzony został pojazd

marki H. o numerze rejestracyjnym (...) należący do K. B.. Sprawca w dacie zdarzenia posiadał ubezpieczenie

odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. z siedzibą

w W., który to podmiot przyjął odpowiedzialność za powstałą wskutek w/w zdarzenia szkodę i w wyniku likwidacji

szkody zarejestrowanej pod numerem (...) wypłacił na rzecz poszkodowanego odszkodowanie w kwocie 5.586,92

złotych. Zakład ubezpieczeń potrącił należne składki z polis niezwiązanych ze szkodą, tj. nr (...),

nr (...) i nr (...) w łącznej kwocie 2.376,78 złotych.

(bezsporne, a nadto dowód: dokumentacja szkody – k. 30-35v)

W dniu 6 grudnia 2019 roku K. B. zawarł z (...) sp. z o. o. sp. k.

z siedzibą w P. umowę przelewu wierzytelności z tytułu odszkodowania przysługującego mu od (...) S.A. z siedzibą

w W.

w związku ze szkodą z dnia 26 listopada 2019 roku w pojeździe marki H. o numerze rejestracyjnym (...). W punkcie

umowie K. B. oświadczył, że dotychczas otrzymał od (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 5.689,93 złotych tytułem

przedmiotowej szkody, która to kwota nie pokryła w całości jego roszczeń. Zadeklarował również, że nie przeniósł

praw stanowiących przedmiot umowy

na rzecz osób trzecich i zapewnił, że prawo do odszkodowania przysługuje wyłącznie jego osobie.

(dowód: umowa przelewu wierzytelności – k. 12)

W dniu 11 grudnia 2019 roku B. Polska sp. z o. o. sp. k. z siedzibą w P. zawarł z B. A. Ś., M. Ś. sp. j. z siedzibą w B.

umowę sprzedaży wierzytelności z tytułu odszkodowania przysługującego mu od (...) S.A. z siedzibą w W. w związku

ze szkodą z dnia 26 listopada 2019 roku w pojeździe marki H. o numerze rejestracyjnym (...). W umowie określona

została cena za przelanie w/w wierzytelności, tj. 1.600 złotych, a także termin jej płatności na dzień 18 grudnia 2019 roku. W punkcie 4 umowy strony oświadczyły, że ich zgodnym zamiarem jest definitywny i skuteczny przelew opisanej w umowie wierzytelności (§ 2 i 6 umowy). Cesjonariusz zapewnił, że nie odbierze od (...) S.A. lub jakiegokolwiek innego podmiotu odpowiedzialnego za szkodę żadnych dodatkowych kwot, a gdyby je uzyskał – zobowiązał się do przekazania ich w trybie natychmiastowym na konto Cedenta (§ 5 umowy). Cedent natomiast oświadczył, że nie przeniósł praw z niniejszej umowy na rzecz osób trzecich, a prawo odszkodowawcze z tytułu przedmiotowej szkody przysługują wyłącznie jemu (§ 7 umowy).

(dowód: korespondencyjna umowa cesji – k. 14)

Tego samego dnia B. Polska sp. z o. sp. k. z siedzibą w P. zawarł z B. A. Ś., M. Ś. sp. j. z siedzibą w B. umowę cesji wierzytelności, z tytułu odszkodowania przysługującego mu od (...) S.A. z siedzibą w W. w związku ze szkodą z dnia 26 listopada 2019 roku w pojeździe marki H. o numerze rejestracyjnym (...).

(dowód: umowa cesji wierzytelności z dnia 25.09.2019r. – k. 45)

W dniu 21 grudnia 2019 roku została sporządzona kalkulacja naprawy pojazdu marki H. o numerze rejestracyjnym (...), w której łączny koszt naprawy pojazdu został określony na kwotę 9.742,14 złotych.

(dowód: kalkulacja naprawy – k. 15-17)

W dniu 20 września 2019 roku K. B. zawarł z B. Polska sp. z o. sp. k. z siedzibą w P. umowę przelewu wierzytelności z tytułu odszkodowania przysługującego mu od (...) S.A. z siedzibą w W.

w związku ze szkodą z dnia 11 września 2019 roku w pojeździe marki H. o numerze rejestracyjnym (...). Postępowanie likwidacyjne w zakresie przedmiotowej szkody zostało zarejestrowane pod numerem (...).

(dowód: dokumentacja – k. 45-47)

Pismem z dnia 9 stycznia 2020 roku B. A. Ś., M. Ś. sp. j. z siedzibą w B. poinformował (...) S.A. z siedzibą w W. o dokonaniu przelewu wierzytelności z dnia 11 grudnia 2019 roku. Jednocześnie – powołując się na prywatną ekspertyzę – wskazał, że rzeczywisty koszt naprawy pojazdu wynosi 9.742,15 złotych oraz wezwał do dopłaty różnicy w wysokości 4.052,22 złotych w terminie 7 dni pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

(dowód: zawiadomienie o cesji i wezwanie do zapłaty - k. 18)

Koszt naprawy samochodu pojazdu marki H. o numerze rejestracyjnym (...), który pozwoliłby przywrócić pojazd do stanu sprzed powstania szkody – przy wykorzystaniu oryginalnych części zamiennych – wynosi 9.742,14 złotych.

(dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu rzeczoznawstwa motoryzacyjnego M. P. – k. 54-72)

Sąd zważył, co następuje:

Zgłoszone powództwo jest zasadne i zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. uznał swoją odpowiedzialność za skutki zdarzenia komunikacyjnego z dnia 26 listopada 2019 roku co do zasady, stąd też nie wymagają szczegółowego odniesienia kwestie związane z podstawami tej odpowiedzialności.

W pierwszej kolejności odnieść należy się jednak do kwestii ważności umowy cesji, w tym zarzutu podniesionego przez pozwanego w postaci braku legitymacji czynnej powoda

w sprawie.

Legitymacja czynna, jak i bierna, jest opartym na prawie materialnym uprawnieniem do występowania w charakterze strony w konkretnej sprawie sądowej. Wymóg jej posiadania stanowi przesłankę merytorycznego rozpoznania sprawy badaną przez Sąd w chwili orzekania. Strona powodowa swoją legitymację czynną w sprawie wywodziła z dwóch umów cesji wierzytelności – zawartej w dniu 6 grudnia 2019 roku pomiędzy poszkodowanym K. B. a (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w P. z oraz zawartej w 11 grudnia 2019 roku pomiędzy (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w P. a powodem B. A. Ś., M. Ś. sp. j. z siedzibą w B..

Niewątpliwie każdorazowy wierzyciel uprawniony był – bez zgody pozwanego – do przeniesienia wierzytelności na rzecz innego podmiotu. Zgodnie bowiem z art. 509 § 1 i 2 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania, a wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w tym roszczenia o zaległe odsetki. Przy tym warunkiem skutecznej cesji wierzytelności jest istnienie tego prawa. Aby wierzytelność mogła być przedmiotem przelewu, musi być w dostateczny sposób zindywidualizowana poprzez dokładne określenie stosunku zobowiązaniowego, z którego wynika. Judykatura przyjęła, że oznaczenie wierzytelności to wskazanie stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Elementy te w momencie zawierania umowy przelewu powinny być oznaczone lub przynajmniej oznaczalne. Natomiast do chwili przejścia wierzytelności z majątku zbywcy do majątku nabywcy winno nastąpić dokładne sprecyzowanie pozostałych elementów stosunku zobowiązaniowego, w ramach którego istnieje zbywana wierzytelność (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 1999 roku sygn. akt III CKN 423/99).

Z brzmienia art. 510 § 2 kc wynika natomiast, że jeżeli zawarcie umowy przelewu następuje w wykonaniu zobowiązania wynikającego z uprzednio zawartej umowy zobowiązującej do przeniesienia wierzytelności, z zapisu zwykłego, z bezpodstawnego wzbogacenia lub z innego zdarzenia, ważność umowy przelewu zależy od istnienia tego zobowiązania. Przywołana regulacja prawna wyraża tzw. zasadę kauzalności przelewu, która uzależnia skuteczność rozporządzenia wierzytelnością od istnienia zobowiązania – wykazania *causy* – czyli prawnie istotnej przyczyny przysporzenia. W razie jej braku przelew wierzytelności nie dochodzi do skutku, tj. nie powoduje przejścia uprawnień na cesjonariusza. Cedent i cesjonariusz w ramach łączącego ich stosunku prawnego zobowiązani są uzgodnić *causę* w sposób wyraźny bądź dorozumiany, ale nie muszą jej ujawniać na zewnątrz, zwłaszcza dłużnikowi. Co do zasady więc przelew wierzytelności ma charakter kauzalny, przy tym jednak umowa przelewu nie musi określać podstawy prawnej (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2016 roku sygn. akt I CSK 181/15, publ. LEX nr 2054083).

Odnosząc się zatem do zarzutu nieważności przedłożonych przez powoda umów przelewu wierzytelności, wskazać należy, że analiza ich treści jednoznacznie wskazuje, że zgodnym zamiarem stron (art. 65 § 2 kc), tj. rzeczywistą *causę* stanowiło umocowanie do dochodzenia świadczenia odszkodowawczego za szkodę z dnia 26 listopada 2019 roku w pojeździe marki H. o numerze rejestracyjnym (...) w części, która nie została pokryta w ramach wypłaconego natenczas poszkodowanemu odszkodowania. Zaakcentować przy tym jednak należy, że umowa przelewu wierzytelności z dnia 11 grudnia 2019 roku stanowi umowę odpłatną. Kupujący na mocy korespondencyjnej umowy sprzedaży wierzytelności zobowiązał się bowiem do zapłaty na rzecz sprzedającego ceny za przeniesienie wierzytelności objętej jej treścią, co dopiero skutkowało zawarciem umowy cesji. Okoliczność ta natomiast dodatkowo odpiera zarzut braku istnienia *causy* w zakresie przedmiotowej umowy.

Z przedłożonych przez powoda umów przelewu wierzytelności wynika również, między jakimi podmiotami doszło do jej zawarcia, jak również co było przedmiotem umowy. Przedłożona umowa konkretyzuje nabytą wierzytelność w sposób nie budzący wątpliwości. Przyjąć zatem należy, że strona powodowa – stosownie do treści art. 6 kc – wykazała, że w realiach sprawy doszło do skutecznego i ważnego w rozumieniu przepisów prawa cywilnego przelewu wierzytelności.

Odnosząc się do przedłożonych przez pozwanego umów wierzytelności zawartych pomiędzy tożsamymi stronami, co umowy przelewu wierzytelności z dnia 6 grudnia 2019 roku oraz 11 grudnia 2019 roku wskazać należy, że weryfikacja ich zawartości tekstowej pozwoliła stwierdzić, że ich przedmiot stanowi wierzytelność związana ze szkodą komunikacyjną z dnia 11 września 2019 roku w pojeździe marki H. o numerze rejestracyjnym (...) w części, która nie została pokryta w ramach wypłaconego dotychczas poszkodowanemu odszkodowania w ramach postępowania likwidacyjnego zarejestrowanego pod numerem (...) (a więc szkodą późniejszą). Powód pozwem dochodzi natomiast uzupełniającego świadczenia odszkodowawczego w ramach szkody zarejestrowanej pod numerem (...), niezwiązanej z przedmiotowym zdarzeniem z dnia 11 września 2019 roku.

Sporna pozostawała w dalszym ciągu kwestia granicy odpowiedzialności pozwanego ubezpieczyciela, przy czym żądanie powództwa zawierało w sobie roszczenie odszkodowawcze dotyczące uzupełnienia dotychczas przyznanego odszkodowania za naprawę pojazdu.

Granice odpowiedzialności za skutki zdarzenia wywołującego szkodę wyznacza art. 361 kc, który w § 1 stanowi, iż zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła.

W orzecznictwie sądowym za ugruntowany od dłuższego już czasu należy uznać pogląd wyrażony w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 roku, zgodnie z którym zakład ubezpieczeń zobowiązany jest na żądanie poszkodowanego do wypłaty, w ramach odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, odszkodowania obejmującego celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i materiałów służących do naprawy uszkodzonego pojazdu. Jeżeli ubezpieczyciel wykaże, że prowadzi to do wzrostu wartości pojazdu, odszkodowanie może ulec obniżeniu o kwotę odpowiadającą temu wzrostowi (vide: uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 roku sygn. akt III CZP 80/11, publ. OSNC 2012/10/112).

Wskazuje się też, że uzyskana tytułem odszkodowania należność może być spożytkowana przez poszkodowanego w dowolny sposób, co oznacza, iż nie musi on za uzyskaną sumę pieniędzy dokonywać naprawy uszkodzonego pojazdu (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 1988 roku sygn. akt I CR 151/88, publ. LEX nr 8894, a także: A. G. Kodeks cywilny. Komentarz. Zobowiązania część ogólna, publ. LEX 2011). Wskutek tego uznać należy, iż żądanie zapłaty odszkodowania nie musi być poprzedzone naprawą pojazdu. Wynika z tego również, że dokonanie niepełnej naprawy lub naprawy, której koszt był niższy niż rzeczywista szkoda, nie zwalnia odpowiedzialnego za szkodę z obowiązku wypłaty pełnego odszkodowania.

W przedmiotowym przypadku – wobec zasadniczych rozbieżności stron co do kosztów naprawy pojazdu i związanej z tym wysokości szkody – na uwzględnienie zasługiwał wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu mechaniki samochodowej na okoliczność ustalenia kosztów naprawy samochodu uszkodzonego na skutek zdarzenia z dnia 26 listopada 2019 roku, które pozwoliłyby przywrócić pojazd do stanu sprzed powstania szkody. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż kwestia ta wymagała wiadomości specjalnych i miała bezpośrednie przełożenie na ocenę wysokości należnego powodowi odszkodowania.

Powołany w sprawie biegły sądowy M. P. wskazał, że koszt naprawy samochodu marki H. o numerze rejestracyjnym (...), który pozwoliłby przywrócić pojazd do stanu sprzed powstania szkody z dnia 26 listopada 2019 roku – przy wykorzystaniu oryginalnych części zamiennych – wynosi 9.742,14 złotych.

W ocenie Sądu opinia biegłego M. P. była przygotowana w sposób fachowy i poparty rzeczową argumentacją, a nadto nie budziła też wątpliwości Sądu pod względem formalnym oraz merytorycznym. Podkreślenia wymaga również, że strony postępowania nie kwestionowały przedmiotowej opinii.

Mając na uwadze powyższe okoliczności i zapatrywania prawne wskazać należy, iż zasadnym było oparcie wysokości szkody na opinii biegłego sądowego M. P., a konkretnie na ustalonych przez niego kosztach naprawy pojazdu i określenie należnego powodowi odszkodowania na kwotę 9.742,14 złotych. Biorąc przy tym pod uwagę związanie Sądu granicami żądania pozwu (art. 321 § 1 kpc) oraz dotychczas wypłaconą na rzecz poszkodowanego kwotę odszkodowania (5.689,92 złotych) pozostała część należnego odszkodowania winna wynosić 1.510 złotych.

Jedynie na marginesie wskazać należy, iż w świetle wyżej zaprezentowanych poglądów i zapatrywań prawnych bezprzedmiotowym byłoby prowadzenie postępowania dowodowego zgodnie z wnioskami zawartymi w odpowiedzi na pozew o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka K. B., a także o zobowiązanie go do złożenia określonej dokumentacji. Na przeszkodzie uwzględnieniu tych wniosków stały tak względy merytoryczne, jak i względy ekonomiki procesowej, gdyż przeprowadzenie wnioskowanych przez stronę pozwaną dowodów przedłużyłoby znacznie postępowanie i spowodowałoby wystąpienie dodatkowych nieuzasadnionych jego kosztów. Biorąc bowiem pod uwagę fakt, iż podstawową funkcją odszkodowania jest kompensacja, co oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku stan naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę oraz podkreślone wcześniej rozważania prawne stwierdzić należy, że bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy był fakt, czy poszkodowany faktycznie naprawił swój pojazd, a jeśli tak, to w jakim zakresie i jaki poniósł z tego tytułu koszt. De lege lata brak jest także podstaw prawnych do nakładania na poszkodowanych obowiązku naprawy uszkodzonej rzeczy, tudzież „zmuszania” do jej naprawiania w określony sposób lub przez określony podmiot. Zgłaszający szkodę uprawniony był zatem zrezygnować z propozycji ubezpieczyciela naprawy pojazdu w warsztacie naprawczym współpracującym z pozwanym bez ewentualnych negatywnych konsekwencji z tym związanych.

Mając powyższe na uwadze – na podstawie art. 415 kc w zw. z art. 805 § 2 pkt 1 kc – orzeczono jak w punkcie I wyroku.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc – zgodnie z żądaniem pozwu – przyjmując jako datę początkową naliczania odsetek dzień 27 grudnia 2019 roku (dzień, w którym upłynął 30-dniowy termin na rozpatrzenie zgłoszenia szkody).

O kosztach procesu orzeczono w punkcie II wyroku – stosownie do jego wyniku –

na podstawie art. 98 § 1, § 1¹ i § 3 kpc w zw. z § 2 pkt 3 i § 15 ust. 1 Rozporządzenia z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r. poz. 1800 ze zm.), zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.372,83 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 900 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Wśród udokumentowanych kosztów procesu znalazła się także opłata sądowa od pozwu w kwocie 200 złotych, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych oraz zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego sądowego w łącznej kwocie 1.255,83 złotych.

/-/ sędzia Krzysztof Połomski